

Katolu Dzeive

religiozi-sabidrīks mēnešrokrsts.

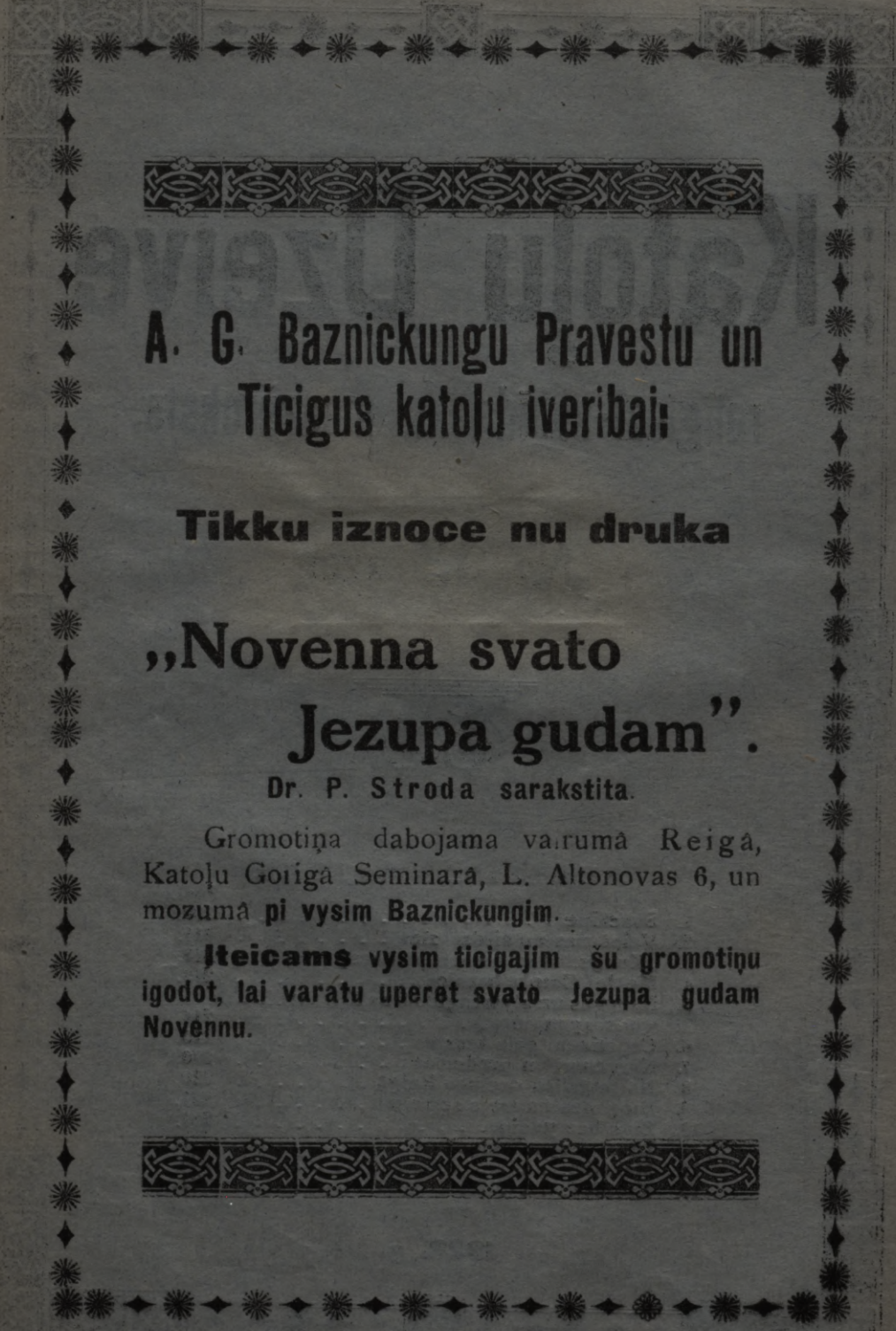
№ 12 (19)

BURTNICAS SATURS:

	Pusl.
1. Svacaine	209.
2. Velešonas un sirdsar zīpa	211.
3. Kungs, tovam nomam pinokas pocinešona	212.
4. Mekslej Katoļu baznīcas	213.
5. Nabogus un slymus globšona XII. un XIII. godu syntiņūs	214.
6. Čepetis un gala sūpam	215.
7. Natykumi un pordumas	216.
8. Nu latgališu dzeives Reigā	220.
9. Diogenes un trejs sesteri	221.
10. Zīva bez ydiņa	221.
11. Divs ar vystainigokajs	222.
12. Meksika	223.
13. Kronika	224.

1928. g.

A. G. Baznickungu Pravestu un
Ticigus katoļu iveribai:

Tikku iznoce nu druka

**„Novenna svato
Jezupa gudam”.**

Dr. P. Stroda sarakstīta.

Gromotiņa dabojama varumā Reigā,
Katoļu Gaiģa Seminarā, L. Altonovas 6, un
mozumā pi vysim Baznickungim.

Iteicams vysim ticigajim šu gromotiņu
igodot, lai varātu uperēt svato Jezupa gudam
Novennu.

KATOĻU DZEIVE

religiozi-sabidrīks mēnešrokrsts.

№ 2 (19).

Februāris

1928. g.

Svacaine.

Milu un apdumošonai bogotu skotu dud mums tyukstušas lismojušus sveču ticigus rukōs svatas Mises laikā, Jaunovas Marijas škeistišonas svatku dinā. Kam šej izškerdiba, voska dadzynošonā un tik daudz gaismas saulei klotasut? Svata liturgija, vysuskaistokajs Baznicas zids un puškojums, myusu ticibas patisibu skaidrotoja, atbiļd mums uzstoditam jautojumam.

Ar lelom pyulem nu skaistim smaržojušim zidim bišu salasito voska dadzynošona atgodynoj mums myusu pinokumu uperet Divam vysus myusu dorbus. Vosks svecē vyss sadag, mums vysu sevi joatdud Divam, deļ Diva ir jodzeivoj, deļ Diva ir jorunoj, deļ Diva vyss ir jodora, ku vin mes daritu, un lai niko nadaritu, kas myusu Divu varatu apkaitynot. Svece dud gaismu un vysu apkort sylda. Myusu lobi dorbi cytim ir par gaismu, kas apgaismoj tymsu cylvaku protus un sasylda ju soltas sirdis un skubynoj uz lobu.

Sveces gaisma atgodynoj mums Kristu, kas ir vysa pasaula gaisma, kura apgaismoj ikvinu cylvaku nokušu uz šu pasauli. Bez Kristus, myusu dveseļu un myusu siržu gaismas mes naasam spejigi priķš myužigas dzeivošonas na vin ku padarit, bet pat gribet vai padumot. Bez Kristus želestibas gaismas mes asam leidzigi tymsam namocitam cylvakam, kas skotos gromotā, bet naredz kas tur ir pirakstits. Ir namocitam cylvakam auss, bet jis leidzkai nadzerd, kas teik runots sveša voludā, ir rukas, bet jos nastrodoj, jo nav vyngrotas kaidā ņmotā. Diva

myužigus patisibu zynošonai, dzerdešonai, par tom runošonai, pec viņom saskaņotu dorbu veikšonai vajadzīgs ir, lai myusu acs, auss, lyupas, rukas, vysas myusu nujautas Kristus ar sovu želestibas gaismu apgaismotu un daritu par spejigom apkert tos patisibas.

Tymsam namocitam cylvakam biži vin raibom krosom gleznata ribiga biļde vairok pateik na daili, moksligi izstrodota bez spylgotom krosom; ausi deirojuša muzyka vai kligšona vairok pateikama na klusa, daili nupitna spelešona vai dzidošona; daudz runošona un pļopošona vairok pateikama par klusu derigu runu. Tai ar cylvakam, kam acss, auss nav apgaismotas ar Kristus gaismu, vairok ir pateikamas nika litas, na bezvainigas Jaunovas Marijas, Jezus Sirds biļde, gromota, ružaiņš.

Bez Kristus gaismas cylvakam losti, bezkaunigas runas ir par ikdinas baribu, bet augsti Evangelija vordi ir ribigi un sveši. Bez Kristus gaimas cylvakam nagudigi dorbi ir saauguši ar jo asni un kaulim, bet baznicā iišona, ceļūs pret Vysusvatoku atsamesšona, pi graku syudzešonas išonas ir par napanasami smogu nostu.

Jo par nalaimigu cylvaks uzskota namocitu, naizgleitotu vai aprubežotu cylvaku, veļ par nalaimigoku skaita vysā naredzigu, bet nu tisas nalaimigs ir ikvins bez Kristus gaismas, bez ticibas. Viņš komojas un cytus komoj un svaidos uz vysom pusem, bet miru sev atrast nikur navar, jo mira meklej tur, kur mira nav. Kod ir bejis slikti ar Kristu, un kur ir bejis labi bez Kristus, soka Sv. Augustins.

Un todeļ Baznica svecas pasvetidama lyudz, lai Divs dutu mums tu protu un siržu gaismu, ar kuru apgaismots Simeons pazyna Kristu, lai un mes ju pazeitu un toptu aizdagti ar Jo milibu. Un lai tys nutyktu, vajadzīgs mums ar Mariju it Baznicā izpildit vysus pat smolkus Diva un Baznicas lykumus, tad mes tiksīm pilditi ar Svatu Goru un Divs apgaismos myusus un mes topsim cinigi stotis Divam priekšā kai upers teirs.

I. L.

Velešonas un sirdsapziņa.

Valsts golvonajs pinokums ir godot par pilsoņu labklojību. Šimā godībā jej nadreikst tumar aizmerst par cylvaka dzeives golvonu merki tys ir par myužtgu laimību. Jo laicigajs monts un labklojība ir tikai par leidzikli myužigos svatlaimības sasnegšonai.

Izejut nu šitaidas pamata dumas vigli saprassim, kaida atbiļdība kreit uz tim, kas jam dalību valsts valdišonā vai ari lykumdušonā. Topec ivalati deputati vai Saeimā vai pašvaldībā ir atbiļdīgi natikai sovu valatoju priškā, bet ari Taisnigo Diva priškā. Topec deputats bolsodams par nataisnīgu vai ļaunu lykumu pijemšonu ir par imesli vysim ļaunumim vai zaudejumim, kas nu taida lykuma ceļas, un caur tu pošu ir saistīts sovā sirds apziņā padaritu ļaunumu voi zaudejumu izlobot un atleidznot. Taida prasība ir piļnīgi taisnīga un lykumīga.

Tu pošu josoka ari par valatojim. Ikvins, kam ir tisiba it bolsot un ivelet deputatus ir saistīts sovā sirdsapziņā godot par vysporības labklojību, kai ari godot par vysporībai draudušo ļauna nuverzšonu. Jo kas caur sovu nulaidību atsasacitu jemt dalību bolsošonā un tai pilaistu un atļautu ivelet slyktus un valštei un Baznicai kaitīgus deputatus, ar tu pošu taidis pilsonis palyktu vainīgs Diva un sabidribas priškā.

Topec vysim pyļngadigim pilsonim josapyulej šu svarīgu pinokumu ar vysloboku sirds apziņu izpiļdit. To prosa vysas šo goda velešonas. Navar atsarunot ni ar laika tryukumu, ni ar pasalaušonu uz cytim, ka bez mums tu izdaris. Taida pasalaušona uz cytim var nuvest pi skumigim pidzeivojumim un pi lela vysporejo pusta. Tu mums skaidri parodeja šausmigajs pimars nu krīvu tautas dzeives, kur tanta caur naapzinību pilaide pi varas ļaunus un bezdivīgu cylvakus un poši ikrita lelās vоргūs un nalaimēs.

Kotram valatojam ir sirds apziņas pinokums nudut sovu bolsu tikai par lobim katolim, jo tikai gudīgi un apzinīgi katoli masabeis aizstovet sovu tautu un sovu baznicu, jo tikai ti ivaros taisnīgās ļaužu prasības un Diva lykumu piļdišonu.

Kas bolsoj par nacinigim vai ļaunim kandidatim, tys rupi (novīgi) grakoj. Jo tai caur sovu bolsošonu izjauc un pusteļ vysporeju labklojību, atzeist par lobu tu, kas ir ļauns, — jam dalību

un paleidz ļaunu cynam darīt paradzamā lykumdušonā nokutnē un tai daridams cytus iļauņoj. Tai tad — ikvina gudīga katoļa svats pinokums ir godot par cinigu deputatu — katoļu ivelešonu vysōs istodēs un ari josapyulej cytus sovus leidzbroļūs uz tu paskubynot. Tu pisoka mums taisnigs sirdsapziņas bolss.

Audzeknis.

„Kungs, tovam nomam pinokas pacinešona“.

Tisas nomūs klusumā teik nuklausits tisas spriduma akts. Un jo kas isadrušinotu pa tu breidi ceļt kaut kaidu truksni vai pat sarunotis, bez šaubom nastropats napalyktu. Prezidentu vai cytus sovus priekšņikus karaveiri sveicynoņ nusastojuši skaisiōs rindōs un tai saskaņoj vysas sovas kustibas, ka rodos vysleidz kai vīua persona bytu daudzēju spigeļu priekšā. Un kas bytu tam karaveiram, kurs, aizmersis par disciplinu, izitu nu rindas, soktu skatītis pa molom, gruzītis, splaudītis. Bet tam leidzigi porkopumi pi karaveirim orkortigi reti nuteik vai pat nikod. Ministra un vaļsts prezidenta soltus atliku kopā laiššonas breidi vysā vaļstī vīnai minutei beja pōrttraukta darbiba un tos vitā vaļdija nupitns, svats klusums. Šis klusums nupitnajs licynoja par dziļu cinu, kaidis pinokas vaļstei dorgom personom.

Bez augšmynatim breižim ir veļ vins, kas sovā gudibā un svatumā porspej vysu, ku vin cylvaks var idumotis. Par taidu breidi ir svatajs Mišas upers. Svatos Mišas laikā Jezus Kristus, Divs-Cylvaks uperej sevi Dabasu Tavam caur baznīckunga rukom nuslāpts zam maizes un veina zeimem par vysa pasauli grakim. Tod sv. Mišs ir bezgaligas vertibas upers, kai bezgaligas vertibas beja Jezus upers uz krysta. Tur Kristus cite un izleja asni, še naciš un bezasnigā veidā salik tu pat uperi.

Ar kaidu tod cinu un divbejību katolim jobyun sova Kunga un Pestitoja priškā, jo karaveiri un piļsoni tik cinigi izatur sovu priekšņiku un sovu voduņu soltu atliku priekšā?!

Jo tisas nomūs volda klusums, vai tad na mozok tys klusums un nupitnums bytu jopikup Vysvarīga un treškort svatamyusu Diva nomā, svata Miša laikā!

Myužam napidar tod baznicā nest dubļus, splaut uz greidas šyupotis uz vīna ceļa, sasaruņot bez svarigim imeslim divakolpo-

šonas laikā atstot baznīcu, valotis vai vysā nasaklausit mocibas. Jezus teice farizejim: „Kas ir nu Diva, Diva vordū klausā, jys naklausit Diva vordū, jo naasat nu Diva“. Jakubs patriarks tymā vitā, kur sapnā vin redzeja atvartus dabasus, izbyuveja oltoru un salyka uperus. Jis izamudis teice: „Patiši tej vita ir svata un es nazynoju, še ir Diva noms un dabasu vorti“ daudz piņnogokā nu-zeimē tys ir joteic par baznīcu.

Rodisim tad mes katolim un nakatolim, ka Kunga nomam pinokas pacinešona.

J. L.

Meklej Katoļu baznīcas...

(Stosts nu patīsas dzeives).

Pa Reigas ilom staigoj divi cylvaki — kungs un dama — un meklej kur byutu katoļu baznīca.

— Esit laipni, pasokit kur te atrast katoļu baznīcu — vini grižas pi kaida kunga.

— Es nazynu, asmu ļuters.

— Mes ari ļuteri, bet maņ rodīs, ka Reigas idzeivotojim vajadzatu zynot, kur kaida baznīca atsarun.

— Kas tur viņas var zynot, es pats sovu nazynu, na vin katoļu.

Obi maklatoji it toļok un grižas veļ pi vina solida kunga ar prasību.

— Vai nazynat, lyudzu, kur te ir katoļu baznīca. Mes asam ibraukuši nu Ilzeņas pog. Valkas apr. un gribom teiši redzet katoļu mocitoju.

— Te Reigā katoļu baznīcas ir. Sv. Alberta, Diva Motes, Sv. Franciska, Sv. Jakuba un Sv. Madaļas baznīca, tad nazynu uz kaidu grubati?

— Vina olga, ka tik kaidu atrast.

— Bet maņ kai katoļam gribatus zynot kodeļ tai stypri vajadzīga tej baznīca — un veļ nu taidas tolines braucet; nu pošā Igauņu rubeža. Vai pošim sovas nav?

— Ir gon, bet...

— Bet viņas vysas stov tukšas — pibylst sivite. — Myusu mocitoji atbrauc, kod nakod. Un pi tam myusu ļaudis moz tic viņas spakam. Jauni vairok pa zaļum-ballem, bet vaci sagojuši

mojōs spriž par tim laikim kad bejuse vina Katoļu ticiba; daži pat atcer vacus baznicas myurus, un stosta, ka ti asut calti katoļu rukom.

Atvainojus, tod jyus asat ļuterticigi.

— Tai jau ir. Pi mums tej dzeive ir palykuse ļuti gryuta. Ļaudis apkort taidi naticigi. Kotrs gojoj tik par sevīm... ni milestibas, ni izpaleidzibas. Kotrs tev skauž. Dzeive ir palykuse dryuma vinmuliga, kai tymsa nakts.

— Tad byut gribat par Katolim?

— Na vys to veļ naasom nudumojuši, bet milestibu uz katolim gon turam. Kaidu ticibu mums atstoj tavi taidā ir jonu-dzeivoj.

— Myusu tavu ticiba beja pogonu, tai tod un vai mums par pogonim jopalik? — smidamis teice katoļs.

Pec kristicibas myusu tavi beja katoli tai tod un mums ir jopalik par taidim. Katoļs turpynoj tojok.

— Tai, tai, bet... mes gribam pašlaik prasit jyusu mocitoja nulyugt Divu par tim napanasamim myusu kaiminim. Un lai Divs ari myusu pošu dzeivei syuta sovu svetibu.

— Nu to gon jyus varat lyugt, bet maņ rodīs, ka Divs daudz vairok myusus izklausitu, jo pi myusu byutu vina sirds un vine ticiba, kai tu Jezus pats gribeja: „Lai ir vins gons un vins gona-majs pulks“. Tik veļ šu tu runojom Katoļu Baznica jau beja klot.

Katolis.

Nabogus un slymus globšona XII. un XIII. godu symtiņūs.

Jo mes pagrīžam sovas acis uz Baznicas pagotni, mes radzam ka viņas dzeive par deviņpadsmit myužim na vysod beja vinaida. Beja myuži, kas nese Baznicai pricu, beja ari tymsas, vatraiņas un nagaisa dinas. Beja myuži, kas ar dzeivuticibu, ar tyvoko milibu, ar žaļsirdibaš dorbim Kristus Baznicu puškoja ar lelu gadu un symts kortigim bogotim auglim. Par taidim ivarojamim Baznicu godusymtiim beja vydusmyužu XII. un XII. Ši bejasv. Bernarda, sv. Franciska, sv. Dominika, sv. Ontona, sv. Klaras, sv. Hildegandas, sv. Elizabetes, sv. Bonaventuras un cytus lelu svatus laiki. Še mineti vordi nuroda, XII. un XIII. godusymtini inese

kristīgajā reliģijā daudz svatuma nu utras puses ir par zeimi tam, ka tus laiku sabidribā mojoja dzeiva ticība, Diva gors, jo nu tos sabidribas noce tik leli varuni, kurus deļ Baznica pricojas ar lelu pricu. Tej dzeivo ticība navaseja palikt unilapta cylvaku sirdīs, bet viņai beja joizalej uz orini Diva un tyvoko milibas dorbūs. Tus dorbu beja na symti un tyukstušas, bet naizsokams skaitlis.

Nikod nabeju tik lelas gribas it pretim ar paleigu nabogim, borinim, skulanim, vysim ualaimigajim, kai mynatus godu symtiņūs. Radzams, ka beja stypra porliciba par nabogu globšonas symtkortejim auglim. Beja stypra porliciba, ka želestibas dorbi deļdej daudzi graku, kai yudiņš nudzeš guni. Nu utras puses tiotkon, kas izdaleja sovu montu vai strodoja nalaimigajim par lobu, beja izsmiti, smodeti, nycynoti. Kai šudiņ ļaudis ryupejas vn svaidos uz vysom pusem, lai kot par vinu latu pavairotu sovu montu, tai viņūs myužūs klusteri, sadraudzibas, leidz kai sacikstēs goja, kas ku porspes želsirdibas dorbūs. Pordumojam, vai myusu laikūs ti žalsirdibas dorbi nava vajadzigi un kai tus mes dorom?

J. L.

Cepetis un gaļa suņam.

Kaids tergotojs ceļaveirs piktdiņ ibrauc lelas piļsatas visnicā. Beja joad pusdinas. Katoļs byudams, tergotojs pipraseja ediņu bez gaļas. Visnicas ipašņiks eiši paskaidroja, ka taidu ediņu še naasut, jo nikas nu visim taidu napiproša. Tad tergotojs teice „Lyudzu, dudit maņ kafiju!“ Pa tu laiku, kad tergotojs dzere kafiju, daudzeji nu klotasušim soka smitis un teišam skali lyudze gaļas ediņus. Beigōs tergotojs ari sauce: „Lyudzu, dudit maņ gaļu un cepeti“. Visnicas ipašņiks un cyti nusasmejōs dumodami ka vinim laimejōs nadržusu katoli ar izsmiklim paskubynot leidz ar jim est piktdinā gaļu. Kad vismilis atnese gaļas ediņus, tergotojs teice: „Šej gaļa ir deļ muna suņa, kurs guļ šeit zam golda. Jis piktdiņ niko cyta nagrib est, kai vin gaļu“.

Ši vordi aizkauneja klotasušus, ji atstoja smiklus par tergotōju un gaveni. Tergotojs ar sovu izaturešonu gribeja teikt, ka naprotiga ir lita izsmit cylvaku deļ viņa porlicības, kai naprotiga ir lita ari nazynot nikaidas esšonā savaļdišonas un atturibas.

V. Zondaks.

Nutykumi un pordumas.

Beržu draudzē pošlaik ir 8 skulas. Tymôs skolôs mocos 502 skolāni katoļu bērnu ir 465, skolotoju 15; un tīm katoli tikai 5. Kaida te taisniba? Draudze piaug; pedeju 10 godu laikā ir porgojis katoļticībā 37 personas: pareizticigu 13, vacticibniuku 10 un ļuterticigus 14 cylvaku.

Rats gadijums. 8. janvārī Kroslovas baznicā tyka salaulots čigonu pors. Ap 25 godi šī čigoni nudzeivoja orlaulibā. Interesanti beja tys, ka uz baznicu kai laulojamu asistente atgoja čigonu meita apmaram 24 godi vaca. Myusu molā čigoni ir pusmežoniga un nusmodita tauta, bet aprakstītā gadījumā ji aizkaņej tus katoļus, kas veļ leidz šam nagrib portraukt nalykumigu sadzeivi civil-laulibā. Ar laulibas registraciju var apsamirinoť tikai naticigi un pogoni. Lauliba pi katolim ir sakraments

Sektantu makškere. Jaunu laiku sektanti pyulejas izarodit par lelīm cilveces labdaritojim. Tai pim. saslyma kaidā misteņā vius cylvaks; baptisti pi viņa klot un nanulaiž ju nu ocu, snadz jam materialu pabolstu. Ja, materialajs pabolsts taidā gadījumā ir loba lita, bet ar kaidu nudumu tys teik darits? Var druši apgolvot, ka merkis ir atraut nu Katoļu Baznicas luceklus. Katoli, aiztaisit durovas taidim labdarim. Ju dovonas ir elnes kimuss. Dud maizes gobolu, bet jam dveselil. Taida ceļā porgoja naseņ Kroslovā baptistu pušē vina kolpyune reizē ar sovu meiteni. Un tai deļ apgerba, deļ laicigas dzeives pordeve laimigu myužibu. Na tai dareja svati un numuciti; ji atdeve sovu montu, veselibu un dzeivi, bet katoļu ticibas naaizalidze. Na tai dareja myusu tavi, kurus krivi spide pi pareizticibas; katoļu ticibas deļ daudzēji nugoja uz citumu un Sibiriju. Tos pošas svatas ticibas deļ 27. martā 1919. g. komunisti nušove Daugavpiļs cituksnī Kroslovišus: Vincentu Balulu, Mariju Požarsku, Donotu Orupu, Romulu, Stašanu un cytus.

Vai cyti tai dora? Kas izplota lobas gromotas, tys ir patiši apostols un misionars. Ar lobu gromotu un laikrokstu izplatišonu vyspyrms vajadzatu aizajemt padivigom personom, jo Divam nabyus pateikamas lyugšonas bez lobim dorbim. Vyslobok myusu laikim pimarots apostoliskajs dorbs ir izplatit derigas un lobas gromotas. Topec vysim josaker pi dorba: Trešam zakonam, Dzeivo Ružaiņa puļcenim, Lyugšonas Apostolata savinibai, Sv. Vinceta a Paulo konfere ncemun vysom personom, kas Baznicu miļ un pi

svatim sakramentim bižok piit. Kai literaturu platit? Vyspyrms pošam joperk derigas gromatiņas un joizroksta avizes, tad joit pi cytim un ti jomudynoj. Bet vajaga mocet vinaldzigus porlicynot. Raug kai dora C. M. „Katoļu Dzeive“ laikroksta izplatitoja; syuti dama redakcijai; naudu un jaunu lasitoju adieses, viņa tai roksta: „Maņ breiva laika nav daudz, bet apstaigoju vysus sovus pazeistamus un igoju kotrā mojā, kur zynoju, ka dzeivoj katoli. Stai goju trejs nedēļas un salaseju tikai 25 gribatojus. Cylvaki ir skupi, žal jim groša, cyti ir nabadzigi. Kad rodeju igojuse kur ustobā „Katoļu Dzeivi“ un iteiču, lai izroksta deļ sevis, gondreiž vysur sajemu atbiļdi, ka navajagam, un beja taidi, kas mani nusaucē par škaplernicu. Maņ izsmikļu nabeja bais, jo tu dareja naapzinigi cylvaki. Bet es nakluseju un kai izprotu irunoju. Pec garokas sarunas biži vin daži mainija sovu protu. Kur naspeja salikt naudu vins, tur salyka 2—3 saiminiki un pasaraksteja vysam godam.“ Ak, ka tai daritu vysi, tad myusu avizem un izdavumam uzaustu loboki laiki.

Kai kavejas? Reigas pamatskulā, Biešu ilā, kur mocos katoļu barni, 15. janvarī beja izrekojums ar skulanu prikšnasumim. Programa un jos izpiļdišona atstoja lobu ispaidu uz apmaklatojim. Nabeja te to, kas nuteik dažōs katoļu skolōs. Naapzinigi skolotoji un audzynotoji pilaiž naatteicigas ludzeņas un seviški tai sauktu plastiku. Porgerb meitiņas eisōs kleitiņōs, bez perduknem ar lelim kokla izgrizumim un lik jom izpiļdit dažaidas naertas, naskaistas un nadailas kustibas. Mozus barnus lik kaidu balerinu lumā. Balerinaas ir specialas doncotojas, kas pa teatrim un krudzenim pricynoj stypru ispaidu maklatojus. Bārns ir nazkas svats un engelsks. Kas un kai var atsadrusynot radynot ju pi pasalaidušu personu apgerba, pi kairinojušas izaturešonas, pi mudynošonas tu teiksmu, kuras mes saucam par misigom koribom. Audzynotoji, piminit Kristus vordus par dzernovu akmini mozuļu iļauņotojim; motes naatļauņit krupļot sovu navainigu berniņu dveseles un maītot navainigas sirdis!

Rezeknes kolpyunem guds un pateiciba. Redakcija nu vitom sajeme syutijumu deļ misionarim. Pacinā beja svatas biļdites, ružaini, kristini un cyti padivibas prikšmati. Nasyutisim tos litas uz Afriku, bet myusu tyvokim misionarim Kurzemē, kuri sadalis vysu storp ticigim. Baznickungi, kuri tur strodoj, apcimoj katoļus izkaisitus pa luterticigu pogostim, nutur deļ viņim privatos mojōs divakōlpošonas, stosta mocibas, salauloj, nukrista barnus,

izdola cytus svatus sakramentus un brauc toļok, lai veļ cytâ vitâ uest tu pošu religisku paleigu un ipricynojumu. Pi misiju apgobolim, bez šaubom, var piskaitit taidas vitas kai: Leni, Ceceri, Sylaini, Pampuli, Lamini, Tukums, Talsi, Madona, Vacgulbine, Oluksne, Casi, Pļaviņas, Jaunjelgava, Jakobpiļs, Auce, Edola, Vacpiļs, Aizpute, Arlava, u. t. t. Sovu vestuli uz redakciju mynatos rezeknites parakstija vinkorši ar burtim E. L. V. A. M. Žal, ka nav pyluu vordu, redakcija byutu lyuguse tos centigos katoles lasit veļ litotas postmarkas. Gorigajs Seminars, kas ir golvonajs misiju pabalstišonas ar postmarkom centrs Latvijâ, leidz šam izsyutija uz orzemem morciņu 15 dažaidu litotu marku un par viņom nu misionarim sajeme lelu pateicibu.

Nav ticibas — nav un kulturas. Divs sovas dovonas dola naleidzonai. Na kotram ir vinaidas dveseles un gora spejas, misas veseliba un skaistums. Ļauni barni un pašpuikas miļ izsmīt fizisku tryukumu deļ sovus leidzbidrus, vacus, nalogas un tam leidzigus. Viukoršs cylvaks bez kautkaidas izgleitibas redz, ka tai navar darit un lobi dzymdynotoji stropej šaidus nagudigus barnus. Kotrs zyna, ka smukums un dailums nav cylvaka nupalns un taipat nadais un ribigs izskots nav jo vaiue. Bet ir cylvaki, kuri rokstu prut, ir staigojuši navinu godu, skulōs, sauc sevi par izgleitotim un kai reize izsmej tyvoku jo oreja izskota deļ. Tu dora progresivo inteligece. Naseņ avizē „Jauno Strāme“ № 1 nu 5. I. 1928. ivitoja oplomigu pizeimi par vina cinejama baznickunga oreju izskotu, it kai ku atbaidušu un smikligu. Bet patisibâ ni mes ni cyti tymâ vecitī niko orkorteja naradzam. Cik lels kulturas tryukums pi tim, kas Jezus Kristus mocibu ir nusmodejuši, sovas motes Bazuicas ir aizaliguši un ir sasavinojuši ar bezdivi borim! Kas grib ticibu iznycynot, pyrmâ kortâ uzbryuk pyrmajim un golvonajim jos aizstovatojim. Tamdeļ mes saprutam kodeļ katolicizma pretiniki pastovigi aizker baznickungus — pyulejas jus apvainot, apmalnot un pazamynot ticigas tautas priškâ. Patisiba ir gon, ka nav ni vina cylvaka bez graka, bet jo progresistim nasaveic kaidâ baznickungâ atrast kaidu traipekli, kaidu gora un dveseles napiļnibu, tad lai nait pašpuiku padūs, kuri izsmej klybus, kuprainus, leikus, rasmus, tivus un cytus. Taidâ ceļâ ji sova meika nasasnegs un katoli pazynuši bezdiviu viļtibu cines veļ vairok sovas gorigus gonus un vipus aizstoves.

Bk-gs Tadeus Ronkaitis numyra Laukesâ 13. janvari. Dzimis Leitovâ. Numirejs vysus gondreiž pristeribas godus pavadija Lat.

golā. Garoku laiku bejis par pravestu Feimaņūs. Vysur beja ci-nets un miļots kai lobs gons. Joatzeimoj seviškas pyules, kaidas M. † D. bz-ks Ronkaitis lyka baznicu puškošonai un kupšonai un dzidošonas paceļšonai. Jo nupalns ir latvišu skulas dybynošona Feimaņūs, tys beja pyrmajs meginojums pec 1905. goda. Uz be-rem beja sabraucis 11 baznickungu un sagoja daudz tautas. Ar žalumu atsasveicynoja vysu nu aizgojeja uz myužibu. Vareja jis veļ gon pastrodot gorigā dryvā. Nabeja tik vacs — vysā 64 godi. Un kad myusu jaunatdzymušo arciveiskupija sagaidis piteikuša baznickungu skaitļa? Vacoki tys pec to merst un jauni naddz-teik isvetiti. Pavasari paradzama 5 baznickungu isvetišona. Lai Divs dutu, ka uz Seminaru steigtus lelokā skaitli ideali nuskaņoti jaunekli un tykuši tur, lai nasabeist labprot pijemt Jezus Kristus pristeribas soldonu jyugu. Pļove lela, bet pļoveju moz!

Ludzas tergi pastov svatdinēs un dažōs svatku dinōs; uz jim saplyust nu vysom pusem ļuti daudz ļaužu. Koirs zyna ka tergi ir vajadzigi un nikas pret tu niko naturatu, jo vini byutu sareikoti na svatdinēs un svatku dinōs. Svatdines tergi nasaskaņ ar katoļu ticibu. Divs pasludynodams ļaudim sovu vajū un Svata Katoļu Baznica izsludynodama sovūs lykumūs skaidri pasacija: „tev byus svatdines un svatku dinas svetit.“ Svatdines un svatku dinas ir tamdeļ, lai cylvaks pec 6 dinu dorba atsapyustu, atdatu Divam — sovam Raditojam — gudu un nuklausitu baznicā sv. Mišu un mo-cibu. Svatdines un svatku dinas na tam nulyukam ir nulyktas, ka cylvaks dauzetus ap vazumim un streidatus ar žeidim. Dažai-das nalaimes, kas nuteik svatdines lauzejim, mes uzskotam kai Diva perstu. Pimaram kaidis jauns veirits nu Merdzenes pogosta sadzeris „krasņackā“ barišus sasola un daboja novi Ludzas žaida pogolmā. Vai tad katolim nabyutu laiks atsakopt nu sim ļaunim irodumim, kurūs ir tik daudz slyktu panokumu? Nust, tad ar svatdines un svatku dinu terгим!

L. K. J. hidribas Vyšku nudaļa. Zimas svatku prikšvokorā Vysku mistā latv. pamatskulā sareikoja K. Jezum par gudu sapuļci. Orkestrs nuspeleja nazcik dzišmu, tyka nulasiti par K. Jezus pi-dzimšonu un dzeivi 3 prikšlasejumi, izvastas dažaidōs voludōs vairokas deklamācijas un nuturatas runas. Beigōs apmaklatoji sajusmynoti aizgoja uz baznicu, kur tyuleņ (tys ir 11 st. vokorā, soces divakolpojums. Reitiņū un Gonu Miša laikā speleja orkestrs). Skaistā un pi to veļ labi izpuškotā un apgaismotā baznicā ļaužu beja ļuti daudzi.

Lobs pasokums. Pagojušā vosorā Nautranu draudzē atjaunoja vysas draudzes kopsatas. Tad par pagojušu godu kaidas 300 padivigas saimes atveleja sevi Jezus Sirdei. Vosorā nusadybinoja L. K. J. B. Nautranu nudaļa, kurā pašlaik ir ap 200 lucekļu iskaitut kandidatus. Dizgon rusigi strodoj sv. Franciška III ordeņa pulceņš.

Nu latgališu dzeives Reigā.

Kai agrok uz Reigu nu Latgolas brauc daž dažaidi dorba maklatoji. Daži to dorba daboj, bet daži iztukšejuši sovas kules vigli brauc atpakaļ. Seviški gryuti kaut kaidu vitu atrast taidom kolpyņem. Jo ari atrun dorbu pi kaida žēida par ustobas meitu tad taidai, atstotai pošai sev, draud utra nalajme-zaudišona sovas gorigas vertibas un dailuma.

Taidim nalabveligim deļ ibracejim apstoklim it preti ar izpaleidzibu dažaidas katoliskas B-bas Reigā. Deļ ibrakušas jaunotnes ir Latv. Katoļu Jaunotnes B-ba, knrā ir tyvu pusutra symta bidru. Bidriba sagodoj jaunotnei lobus kaveklus, patut vasalugoru veicynoj izgleitibu un it preti ar dažaidom izpaleidzibom.

Del kolpyņu un strodnicu ir bidriba saukta „Bernadeta“. Viņa vinoj katoļu strodnicas, godoj par vitom un dzeivuklim, jo zaudej, pyulejas par materijalu un gorigu labklojibu un t. t. Šej B-ba iznomoj sovu dzeivukli Katoļu ilā № 33, dz. 60.

Veļ plašoka ir dzeive Ružu kruņa sadraudziba, skaita leidz 350 personom, gon veirišu, gon sivišu, gon skulanu. Kortigi kotra meneša utrā svatdinē pec nešporim nutur prikšlasijumus un pormaina intencijas.

Ir ari sv. Vincenta a Paulo, sadraudziba. Viņa voc leidzekļus deļ tryucigim un nabogim, pabolsta tryucigus barnus, godoj par viņu audzynošonu, apgodoj dzeivukļus, izdela svatku dovynojumus u. t. t.

Ir ari veļ K. Jezus Sirds „Guda Sardze“ ar ik meneša pirmos piktdines adoraciju, kai ari trešajs Sv. Franciška zakons.

Golvonajs latgališu katoļu centrs ir Sv. Franciška baznīca. Te ir kotru svatdiņ latgališu mociba un kotru trešu svatdini latgališu dzidošona (cytas divi aizjam puli un leiši). Baznīcas mojas

zalā nuteik vysas sapulces un prikšlasijumi. Latgališu skula Ludzas iļā № 27 ir utrs centrs. Te jaunotne taīsa kora dzidošonu, prikšlasījumus (tik zimā) un tejas vokorus.

Joatzeimoj, ka Reigas latgališus nuvarojams vairok vinprotibas, vairok cina sovom ipašibom na tys ir uz laukim. Tai laikam ir, ka dzimtie meiloka tod, kad teik svešutnē.

Bkgs D. Myuriniks.

Ļ. Smagars.

Diogenes un trejs sesterciji.

Greku filozofs Diogenes izbyuveja uz Atenu pijsatas terga laukuma numetni un uzkora tafeli ar uzrokstu: „Šite var nuperkt gudribu“. Kaidis kungs, iraudzejis uzrokstu ar taidu saturu, soka soldoni smitis un paaicynojis sovu sulaini ideve trejs sesterciji teikdams: „Pajautoj to glaimotoja, cik gudribas pordus par trejs sesterciji? Kolps izpildeja sova kunga paveli un deve gudrinikam trejs sesterciji. Diogenes sajemis naudū teice: „Pasoki sovam kungam, lai viņš pi ikkotra pasokuma pimiņ gola merki“. Šis izteiciņš kungam ļuti patyka, tai ka viņš paveleja uzrakstit šū izteicini ar zalta burtim un uzkort uz sovas mojas durovom, lai viņam un kotram igojējam atgodynotu viņa merki. Bet nivius nu cylvakim naatgodynoja vysaugstoko merka tik biži un skaidri, kai Jezus Kristus. Lai tod kotrs kristigajs ari patur šū patisibu sovā protā patstovigi.

Ļ. Stagars.

Zivs bez yudiņa.

Kaidam zveinikam gadejos pizvejoj daudz zivu. Vinu nu lobokajom nudumoja nūnest sovas draudzes pravestam, kai dovonu. Atnasto zivs veļ beja dzeiva. Pagaīdom nulykta bez yudiņa traukā. Zivs sajamuse padejus spakus palece uz augšu un tad turpy oja nanuteiktas kustibas. Pravests šū gadījumū izmontoja un sacija uz klot asušim: „Redzit, kai šej naboga zivs svaidas gryuti cisdama; jej nu jauna grib baudit prikus atsperdzynojušā yudinī. Leidzigus šam gadījumam mes sateikam pi cylvakim, mes asam raditi

deļ Diva. Ja tikai mes nu Diva uz kaida breiža atsatolynojam, tad sajutam naapmirinojumu“.

Zeimigi soka sv. Augustyns: „Namiriga ir muna sirds, cikom namites pi Diva“.

Tulk. J. Kisilevskis.

Divs ir vystaisnigokajs.

Vina franču kara slimnicā reiz vitejajs goridzniks goja pi gryuti ivaiņota karaveira gultas un teice:

„Muns draugs, es pašulaik dzerdeju, ka Jums ir ļuti gryuti ivaiņojumi?“

„Ja tai ir“ — atbiļdeja karaveirs un runoja toļok.

„Lyudzu paceļat drusku sagu nu munom krytim?“

Goridzniks tu dareja un nusabeida radzadams, ka cylvaks ir pazaudejis obejas rukas. Pec tam karaveirs teice:

„Tagad lyudzu pacelit sagu nu koj gola.“ Un kad goridzniks tu darija, ar vyslelokam šausmam ivaroja, ka nalaimigajam atrautas obejas kojas un goridzniks ar sirsnigu leidzjyutibu sauce uz viņu:

„Tu naboga cylvaks, kaida brismiga nēlaimē! Cik Jyus asat nužalojams! Tik jauns cylvaks un kai sakrupļots, bet mynatajs karaveirs atbiļdeja:

„Ak, muns gorigajs tavs, leidzjyutibas Jums ir par daudz priķš manis, bet es šu leipzjyutibu naasmu peļuejis. Lyudzu izklausit, ku es pastostišu. Vinu dinu es ar draugim, uz voduņa paveles, joju uz tyvoku piļsatu pa lauku ceļu, kura molā mes ivarojom kuka kriustu. Nuzidzigā pordrušibā mes kristu zaimojam; es storp vinim beju tys, kurs uzleču uz krista un ar sovu zubyņu certu krystā Pestitoja talam, cikom obejas rukas un kojas nucertu un viņš bedigi sadrōgots guleja uz zemes. Tyulen pymā kaujā lelġobola lude atrove maņ obejas rukas un kad es aiz sopem voļojus pa zemi, tod skreja utra lude, kura obejas kojas stypri ivaiņoja, tai ka vajadzēja jōs atjemt. Voi Jyus šimā litā naradzat Diva suda? Tumar es pateicu Divam, ka maņ jau šimā pasauli pišķire sudu un tagad sirsnigi lyudzu Jyusu ktotbyutnē paleidzit maņ munu dveseli sagatavot uz myžību.

Meksika.

Kristigus vojošonas turpynoņas. Vairoki idzeivotoji nakortibu un vojošonas deļ aplaiž sovu teviju un dudu uz svešu molu „Excelsior“ ziņoj, ka kotru dinu izceļojut ap 5000 cylvaku uz cytom valstim.

Nutak diņa pec diņas un pait vasali godi, bet Meksikas stovuklis nasalobojas: turpretim palik ar vinu slyktoks. Dabot pareizu ziņu nu eistos meksikanišu dzeives un ari kautkam ibraukt Meksikā ir gryši, bet nu laika leidz laikam pinok ari pareizas ziņas.

Amerikas žvurnalistam Valteram Saundersam ir izadevis dabot atļauņas ibraukt Meksikā. Pec atsagrišonos Savinotōs Valstis, jis aprakstejā vysus sovus ispaidus. Meksika pec jo pordzeivojumim ir vysbedigoko — un vysapraužamoko mola pasauli. Apstokli ir slyktoki nakai Padumiju Krivijā. Sovstarpejos atteicibas ir šausmigas, ka kuļturalam cylvakam nav ispejams dzeivot nimož. Idzeivotojim tisibas ir atjemtas kai: strodot, religiju izzeit un turet ipašumu. Bediba, bods, slimibas un vyszamoko palaidniba iznycynoņ mistu un solu idzeivotojus. Teirumi stov papivē. Jo kur ir radzami sejumi, tad ir vai iznycyoti, vai konfisceti. Angļu žurnalisti veļ bedigok aproksta Meksikas stovukli. Meksika pec dobas nav nimož bediga, turpretim josoka, ka ir ļuti bogoti apdovynota nu dobas ar dažaidom rudom, bet pi slyktos saimniskošonas un pastovigim moņas karim, palyka vysbedigoka pasauli. Drusam par sovu dzeivi navar byut nivinas stundes. Vyss atkaroņas nu orprotigu tyranu. Nav nivinasdiņas, ka nabyutu jaunu upuru un jaunu Baznicai mucekļu.

Jalisco mistiņā nunovati 35 cylvaki un storp tim vins baznickungs. Tur pat aresteja vinu katoli Anzelmu Padilla, kas strodoja pi saimestibas. Karaveiri jam lyka kligt: lai dzeivoj Calles (Kalles), kad tu darit atteices, tad atgrize dagunu, kojom nuplese odu un paveleja it jim pakaļ. Ceļā bedigajs numyra ašņa plyudūs. Misu pamete uz ilas. Pueblā aresteti 4 baznickungi, topec ka turejuši sv. Misi privatōs moņōs. Gadijumu taidu daudzi un daudzi.

Kur nav Diva, tur natikai nav gorigos kuļturas, bet nav ari materialos. Pareizajs mirs, progress un labklojiba kai: valsti, gimenē un vysā sabidribā, noks tikai tod, jo pamatā byus Diva lykums un Jezus Kristus mociba.

Ka tai ir — par tu licynoņ ļuti labi vesture.

KRONIKA.

Krivijā.

Dybynojas kristīgos šūniņas. Vysas bezticīgas savinības un pyules, lai iznycynot kristianizmu, ir veļtigas. Antireligiozi uzbrukumi ticīgas pastyprinoja un izmoceja pec leliniku paranga vīnotis kupā un ar dedzību strodot.

Kristīgās šūniņās, leidzīgi kai leliutki, vīnojas cylvaki vīnu tus pošu iskotu, (porlicibu) klusumā strodoj un dora ispaidu uz vysu apkortni.

Kristīgos šūniņas ir dybynotas sorkonā armijā, komsomolu un pioneru apvīnībās, kas beja radītas antireligiozām nulyukam. Šos šūniņas ar vysu spēku izaplota arī Sibīrijā un plota kristīgu apziņu. Jos lobok strodoj na kai bezticīgas šūniņas. Uz laukim bezticīgos šūniņas zaudēj sovu nuzelmi.

Rumanijā.

Francijas veiskups d'Herbigny apcimoja Rumaniju un arī rumaņu patriarku Mironu. Patriarks šyudzis par ateizma gora platišonus un tys plyustut nu Vocijas protestantu ateiskom augstskulom. Jo kas apmeklejut Francijas katoļu augstskulu, tys atbraucut styprs ticībā un zinībās.

Anglija.

Kaidis laikroksts pasnadz statistiku, ka pi katoļu ticības atsargrīzis 1926. g. 11,714 cylvaku, bet 1925. g. vairok par 11,948

Katoļu skaits Anglijā ir 2,143,305, bet daži laikroksti izateicas, ka eistīnībā katoļu asut daudz vairok un varbyut snadzutis ap 5 miljoniem.

Italijā.**Svato Tava uzruna.**

Kardinalu kolegijas pijemšonas laikā Svatajs Tavs deve vysporeju poiskotu par Baznīcas dzeivi pagojušā godā. Storp cytu dziļās sirds sopes izteice tu, ka vyss pasaulis klus, kad Meksika, Krivija un Kīna ir palykušas par pyrms myžu kristīgu muku amfiteatrim. Kristīgas vordi, kas krita par sovu ticību navar byut aizmersti.

◊ Italijas laikroksti ziņoj par breinumu, kas nutyka (Vigninola) Medjolanā piļeatas tyvumā Jumprovas Marijas Breinīgas Ijmšonas dinā. Mikalina Montrasi 37. g. vaca jau nu 23. sova dzeives goda saslyma ar dyloni. Zolejos dažaidās slimnicās, bet golu gola slimību atzyņa par nazolejamu. Obejas plaušu daļas beja piļnīgi s ymas 1927. g. 8. decembrī 6^{1/2} stundēs reita pijeme Vyssvatoku Sakramentu. 8 stundēs dzeržut baznīcas zvonus Montrasi sajuta lelas sopes. Pi jos pisasteidze veirs, dumodams, ka mers. Montrasi tajā pošā breidi pisacele un teice, ka jyutas piļnīgi vasala. Pi orstu izmekješonas naatroda nikaidu slimības zeimiu.

Ar vysulobokim dorba spēkim Latgolā

DRUKOTOVA

„Dorbs un Ziniba“

Rezeknē, Atbreivošonas alejā, № 38.

PIJAM un IZPYLDA

VYSAIDUS DRUKA DORBUS:

drukotaj grāmatās, brošūras, katalogus, grāmatas un
blankas del kanceļejom un skūlom, vysaida leluma
sludynojumus un aļišas, etiketus, vizitkartes un t. t.

Moksliniski izpylda pasyutījumus dažaidās krosās.

Izpyldut dorbus uz 3 lelom un 2 mozom drukotajom
un cytom paleiga mašinom drukotovai „DORBS un
ZINIBA“ ir iespējams izpildīt pasyutījumus pa POŠOM
MARONOM CENOM.

Seviška vērita ir grīžama uz gleitu un kortigu dorbu
izpīdišonu, par kū cinejami dorbu pasyutitoji var por-
salicynot izgatavotūs paraugūs.

Drukotovā „Dorbs un Ziniba“ drukojas arī „LATGOLAS VORDS“
vysuvairok izplatito Latgolā avize; žurnali „Kat. Dzeive“,
„Zidunis“, vysi Latgolas kalendari un leloko daļa nu vy-
som latgališu gromotom.

Nudaļa: Daugpīlī, Saules ilā, Nr 8.

Tur izpylda arī vysaida veida isišonas dorbus.

PI DRUKOTOVOM IR

rokstamu litu un gromotu magazīni,

kur var nuperkt pa maronom cenom burtņicas, papeiru,
tinti, spolvas, zeimujus, dažaidas grāmatas un t. t.
Drukotovas Brigu nudaļas gromottergotovā ir dabojami
kanceļju, skulu pidarumi un daž. gromotas lelā izvelē.

Abonešonas moksa 1928. g.

„KATOĻU DZEIVE“

— IZĪT REIZI MENESĪ —

Ar pisyutišonu pa postu gods moksa Ls 2,00.

Atseviška burtnīca mokoj 25 sant

Redakcijas un ekspedīcijas adrese:

Reigā, L. Altanovas ielā № 6. Tofrunis: 8. 9. 3. 7.

Runas stundas dorba dinā nu 4—5.

Redaktors: Bzkgš prof. D. Jaudzems.

Naudas syutijumus redakcijai var syutit caur ikviņu posta kantori uz laikroksta „Katoļu Dzeive“ **posta takušu rekinu № 1192**

Bez iprikšējos abonešonas mokšas pisyutišonas, redakcija laikroksta napisyuta.

Rukrokstus joroksta skaidri ar autora parokstu un adresīcytāidi natīks pijemti. Rukrokstu oriģiālu redakcija atpakaļ nasyuta.

Redakcija.